

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

वृत्तपत्रविद्या पारंगत (मुद्रित माध्यम)

(M. J. Print Media)

परीक्षा - डिसेंबर - २०२३

सत्र दुसरे

विषय : संशोधन कार्यप्रणाली (Research Methodology) (MJ-22-22)

दिनांक: २८/१२/२०२३

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते ४.३०

सूचना:- १) प्रश्न १ ते ५ पैकी कोणतेही २ सोडवा २) प्रश्न द्वा आवश्यक.

- प्र. १. "संशोधन" या शब्दाची व्याख्या आणि व्याख्या करा. त्याचे महत्त्व आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. २. संशोधन परिभाषित करा. संशोधनाचे विविध प्रकार समजावून सांगा. (२०)
- प्र. ३. डेटा प्रोसेसिंगमधील टप्पे थोडक्यात स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ४. संशोधनाची वैशिष्ट्ये काय आहेत? गुणात्मक संशोधनापेक्षा परिमाणात्मक संशोधन कसे वेगळे आहे ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ५. संशोधन क्रियाकलापातील संशोधन सहभागीबद्दल नैतिक समस्या काय आहेत. स्पष्ट करणे (२०)
- प्र. ६. टीपा लिहा (कोणतेही दोन)
- १) डेटाचे संपादन
- २) तळटीप आणि ग्रंथसूची
- ३) केंद्रीय प्रवृत्ती
- ४) प्राथमिक आणि दुर्घाट डेटा
- ५) नमुना

English Translation

Instructions: 1) Attempt any 2 question from Q. No. 1 to Q. No. 5

2) Q. No. 6 is compulsory

- Q. 1. Define and explain the term "Research". Explain its importance and objectives. (20)
- Q. 2. Define Research. Explain various types of research. (20)
- Q. 3. Explain in brief the stages in data processing. (20)
- Q. 4. What are the characteristics of a research? Explain how quantitative researches differ from qualitative research. (20)
- Q. 5. What are ethical issues concerning the research participants of a research activity. Explain (20)
- Q. 6. Write Short Notes. (Any Two) (20)**
- 1) Editing of data
- 2) Footnotes and bibliography
- 3) Central tendency
- 4) Primary and secondary data
- 5) Sampling